
STRIKJE IS NIET MEER - OVER LEVEN EN DOOD VAN EEN GLADDE SLANG

Tekst en foto's Arnold van Rijsewijk

In Nieuwsbrief 39 was te lezen over onze belevenissen in de Kempen in 2007. De gladde slang komt in dit deel van Brabant op verschillende plekken voor die we toen bezochten. Op een inmiddels befaamde plagseldijk zagen we grote aantallen pasgeboren jonkies en hun ouders. Het groepje mensen dat de slangen hier in de gaten houdt kent de meeste slangen individueel, gladde slangen zijn namelijk herkenbaar aan het patroon op kop en lichaam. Hieronder Arnold van Rijsewijk over Strikje, de oudst bekende gladde slang ter plekke.

2004

De eerste keer werd Strikje (officiële naam = 1.04) gefotografeerd op 21 augustus. De lengte werd op 60 cm geschat. Er werden toen geen andere volwassen slangen aangetroffen, maar op een afstand van tien meter wel vijf juvenielen. De jonkies waren niet van Strikje want die was dik alsof ze nog drachtig was.

Het is duidelijk waar haar naam vandaan komt

2005

In 2005 werd Strikje een paar keer gezien in juli en op 4 augustus. Ze werd ook door andere

vervellingshuid van haar gevonden: 66 + 11 cm. Enkele keren wordt aangegeven dat ze dik is. Ook op 11 augustus. Er worden dan vijf juvenielen gevonden. Op 17 augustus wordt aangegeven dat ze slank is en dus jongen heeft afgezet. Er worden op die datum 23 juvenielen geteld.

2007

In 2007 is ze maar liefst 26 keer gezien tussen 13 mei en 13 augustus. Opnieuw wordt door de waarnemers aangegeven dat ze zeer dik is (31 juli). Men vermoedt dus dat ze drachtig is.

2008

Op 18 mei 2008 is ze gemeten en gewogen (56 lichaam + 11 cm staart en 120 gram). In 2008 is ze vanaf 8 mei al weer 7 keer gezien als ze op 20 juli dood gevonden wordt in het gras aan de voet van de plagseldijk. De staart en een klein deel van het lichaam ontbreken. De kop en het voorste deel van het lichaam vertonen verder geen zichtbare bijtsporen of andere verwondingen. Ze is al enkele dagen dood en begint al te ontbinden. Een korte autopsie levert geen herkenbare embryo's op.

waarnemers meerdere keren gezien. Op 30 juli

werd ze gefilmd terwijl ze uit een hol kwam. Net als bij nummer 6.05 die ook uit dit hol kwam, kleefde er bodemmateriaal aan het dier: ze was kennelijk nog nat van het baren van de jongen.

Dus vermoedelijk heeft Strikje in 2005 opnieuw deelgenomen aan de voortplanting.

2006

In 2006 is Strikje tussen 13 mei en 17 augustus elf keer gezien op de plagseldijk. Altijd werden er ook andere adulte slangen op de dijk gezien. In 2006 was ze weer drachtig en heeft tussen 11 en 17 augustus jongen afgezet. Op 14 juli werd ze gemeten: lijf 57 cm + staart 12 cm. Daarmee is ze het grootste exemplaar wat tot dan toe op de plagseldijk werd aangetroffen. Op 14 juni 2006 werd een

Strikje vlak voor een vervelling

Strikje is het eerste door ons geïdentificeerde exemplaar en was ieder jaar aanwezig op de plagseldijk.

Tijdens het onderzoek (vanaf juli 2004 tot heden) is ze het meest geziene exemplaar (50 x). Hoe oud ze precies is is niet bekend. Dat zou wel eens tussen de twaalf en zeventien jaar kunnen zijn. Tot op heden was ze het grootste exemplaar, al is die 6.05 niet veel kleiner (65 á 66 cm). De jaren dat we Strikje gevolgd hebben leek ze niet meer te groeien.

Het was niet altijd zeker of ze wel of niet drachtig was. Het leek er op alsof ze dat ieder jaar wel was. Door middel van het meten van het gewicht hopen we hier in het vervolg meer duidelijkheid in te brengen. Michel merkte terecht op: “ Ze komen allemaal

De laatste foto van Strikje

een keer aan hun eind.” Jammer dat we haar nu niet verder kunnen volgen.

HAZELWORMEN IN BRABANT

De hazelworm is een zeldzame soort in Noord-Brabant. Deze verborgen levende hagedis wordt slechts in zeer kleine aantallen waargenomen. Onder impuls van Frans van Erve werd er in de Kampina in 2005 een speciale plaatjesroute gecreëerd. Dit jaar kwam daar een tweede

Metalen golfplaten

Beide routes zijn gesitueerd aan de zuidkant van de Kampina. In een afgesloten deel van het terrein liggen de metalen golfplaten in kleine inhammen in de bosrand: heideterreintjes, blauwgraslanden en hooiveldjes.

Topscore

We hadden het geluk dat ons bezoek op 23 juli tijdens geschikte weersomstandigheden (drukkend warm, weinig zon) werd afgelegd. En ook nog juist in de periode dat de meeste hazelwormen gezien worden (juli/augustus).

Aan alle randvoorwaarden voor een hazelwormfeestje was dus voldaan, nu alleen nog de dieren zien! En dat lukte wonderwel, onder de meeste plaatjes kon wel een hazelworm worden gevonden. Het allerlaatste plaatje was zelfs goed voor minstens 7 hazelwormen (foto).

Herkenning

Sietske van Maren, die hier samen met Frans van Erve en Sjeff Rademaekers de hazelwormen telt, probeert door middel van een tekening van het patroon op de kop de dieren individueel te herkennen. Zodoende kan er allerlei informatie over de hazelwormen worden vergaard, we zijn benieuwd!

De kluwen hazelwormen van het laatste plaatje (foto Sietske van Maren)